

အောင်မြင်စာပေ

ဂန္ထီရဆန်းကြယ်

လုံးချင်းဝတ္ထုသစ်



ကြိတ်ထွ

ပြင်ဒရယ်မှစိညာဉ်သင်္ချိုင်း

အခန်း (၁)

မှားယွင်း၍ မရသော အဓိကရ နေရာများ

အချိန်ကာလမှာ ... (၁၉၄၀)ခုနှစ် ဝန်းကျင်အချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်ကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ အင်္ဂလိပ်တို့ လက်အောက်မှာ ပင် ရှိနေသေးပြီး မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း ရွှေလီ သစ်တောကြီးများ ၊ အလယ်ပိုင်းပဲခူးရိုးမ သစ်တောကြီးများ အရှေ့ပိုင်းရှမ်းရိုးမ သစ်တောကြီးများ ၊ အနောက်ဘက် ရခိုင်ရိုးမ သစ်တောကြီးများ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ပိုင်းဒေသ (မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသ)များ တွင် သစ်တောကြီးများ ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားလျက်ရှိသည်။ ။

ယခင်က မြန်မာနိုင်ငံသည် သစ်တောဧရိယာ အကျယ်ဝန်းဆုံး နေရာများ ၌ တစ်နေရာပါဝင် လေသည်။ ။ မည်သည့်နေရာ ကြည့်ကြည့် အစိမ်းရောင်များ ဖြင့် သာယာကြည်နူးဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်။ ။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ထိုသစ်တောကြီးများကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ကာ အချို့သစ်များကို ကိုယ်တိုင်ထုတ်ယူသည်။ ။ ၎င်းတို့ အဓိက ထုတ်ယူသော သစ်မှာ ကျွန်းသစ်ဖြစ်သည်။ ။ ရှေးက မြန်မာနိုင်ငံသည် ကျွန်းသစ်အပေါ် ဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့သဖြင့် စစ်ပွဲကြီးများ အကြိမ်ကြိမ် တိုက်ခိုက်ပြီး မရရအောင် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

ထိုအချိန်က ဗြိတိသျှအစိုးရက မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးကို သိမ်းပိုက်ထားပြီး သစ်တောကြီးများမှ ကျွန်းသစ်များကို ထုတ်ယူခဲ့ကြသည် ။ သို့သော်လည်း စည်းကမ်းမဲ့ထုတ်ယူခြင်းမျိုးတော့ မရှိခဲ့ပေ။

သတ်မှတ်ထားသည့် အရည်အချင်းပြည့်မီသော သစ်များကိုသာ ထုတ်ယူခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည် ။

၎င်းတို့ အနေဖြင့် ကျွန်းသစ်ကောင်းများကိုသာ အဓိကထားပြီး ထုတ်ယူကြပြီး အခြားသစ်များကို စိတ်မဝင်စားပေ။ နောက်ပိုင်း အခြားပုဂ္ဂလိက သစ်ထုတ်လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီတို့ ကို သစ်ထုတ်ယူခွင့် လိုင်စင်များ ချပေးလိုက်တော့မှ ပျဉ်းကတိုးအပါအဝင် အခြားသစ်ကောင်းများကို ထုတ်ယူခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည် ။

အထက်ပိုင်း အလယ်ပိုင်း သစ်တောကြီးများကို ပုဂ္ဂလိက သစ်ထုတ်လုပ်ရေး သမားများကို လိုင်စင်ချပေးပြီး သစ်ထုတ်ယူခွင့်များ ပြုခဲ့သလို အနောက်ရိုးမ သစ်တောကြီးများကိုလည်း သစ်ထုတ်လုပ်ရေး လိုင်စင်များ ချပေးခဲ့သည် ။

အနောက်ရိုးမသစ်တောကြီးများ ထဲမှ ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုး တောင်သရက်စသော သစ်ကြီးများ ကို အဓိကထားပြီး ထုတ်ယူကြသည် ။

(၁၉၄၀)ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်း ရောက်လာသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်မှာ ရှိသော ကနစို သစ်တောကြီးများကို မျက်စိကျလာကြသည် ။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ် အရပ်ဒေသတွင် အဓိကပေါက်သော သစ်တောများမှာ ကနေစိုသစ်ဖြစ်သည် ။

ကနစိုသစ်မှာ ဒီရေတက်သော ရေငန်အရပ်၌ သာ ပေါက်သော သစ်

ပင်ကြီးမျိုးဖြစ်သည်။ ။

သက်တမ်းကြာသော ကနစိုပင်ကြီးများမှာ ပုဆိုးတစ်ကွင်းစာ သို့မဟုတ် လူနှစ်ဖက်သုံးဖက် စာလောက် အရွယ်အစား ကြီးမားသည်။ ။

အောက်ခြေတွင် ငရဲငုတ်များ ၊ သစ်ကဗျင်းကြီးများ ရှိသော တစ်ပင်လုံးအနှစ်ပြည့်နေသည့် သစ်မာအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ။ သစ်မာအမျိုးအစားဖြစ်သော်လည်း ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုးသစ်များကဲ့သို့ အိမ်ဆောက်ရာ၌ သော် လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဂများ ပြုလုပ်ရာတွင် သော် လည်းကောင်း အသုံးမပြုကြပေ။

အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ပိုးစားမြန်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ။ ကျွန်းသစ်ကို လူကြိုက်များ ရ ခြင်းမှာ ပိုးမစားဘဲ နှစ်ပေါင်းများ စွာ အသုံးပြု၍ ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ။ ကနစိုသစ်မှာ သစ်မာဖြစ်သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ အသုံးပြု၍ မရပေ။

လှေစပ်လျှင်သော် လည်းကောင်း၊ အိမ်တိုင်အဖြစ် အသုံးပြုလျှင် သော် လည်းကောင်း တစ်နှစ် ... နှစ်နှစ်ထက် ပိုမခံပေ။ ပိုးစားလျှင်စား၊ မစားလျှင် ဆွေးမြေ့သွားသောကြောင့် ရေရှည် အသုံးပြုမည့်သူတို့ က မနှစ်သက်ကြပေ။

သို့သော်လည်း ကနစိုသစ်မှာ အသုံးပြု၍ အဆင်ပြေသော အချက် တော့ရှိသည်။ ။

အခြားမဟုတ်ပေ။

ထင်းမီးဆိုက်ရာတွင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ။

ကနစိုသစ် ရင့်လျှင် အနှစ်သားကနီရဲနေရာ ထင်းမီးဆိုက်လျှင် ကြာရှည်ခံသည်။ ။

မီးကျိခဲ့ကောင်းသည်။ ။

သို့ကြောင့် ထင်းဆိုက်အသုံးပြုရာမှာ တော့ လူကြိုက်အများ ဆုံးဖြစ်သည်။ ။

ရှေးအခါက ထမင်းဟင်းချက်ရာမှ ထင်းကိုသာအသုံးပြုကြသည်။ ။

လျှပ်စစ်ဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ဂတ်စ်ဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ မီးသွေးဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်းများ မရှိကြပဲ ထင်းကိုသာ လောင်စာအဖြစ် အဓိကထားပြီး အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ။

နောက်ပိုင်း ကနစိုသစ်ကြီးများ ရှားသွားသောအခါမှ မြင်းကသားကဲ့သို့ အပင်ငယ်များကို မီးသွေးထုတ်ပြီး အသုံးပြုရာမှ မီးသွေးလုပ်ငန်းများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ် အရပ်ဒေသများ တွင် ကနစိုသစ်တောကြီးများ ရှိစဉ်ကတော့ သစ်တောကို အမှီပြုပြီး လုပ်ကိုင်ကြသော လုပ်ငန်းများ ရှိခဲ့ကြသည်။ ။

ထို အ ထဲ မှာ ထင်းပေါက်ခြင်း ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများမှာ အများ ဆုံးဖြစ်သည်။ ။

ထင်းပေါက်ခြင်း ပြုလုပ်ရာမှာ ကနစိုသစ်ရင့်များကိုသာ အဓိကထားပြီး ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဟု ခေါ်ဝေါ်သတ်မှတ်သော နေရာမှာ ဧရာဝတီတိုင်း (ယခု တိုင်းဒေသကြီး) တောင်ဘက် အောက်ပိုင်း ဒေသများ ပင်ဖြစ်သည်။ ။

အရှေ့ဘက်တွင် တိုးမြစ်၊ အနောက်ဘက်တွင် နေဂရေ့ အူအထိ၊ တောင်ပိုင်းဒေသကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ် အရပ်ဒေသဟု ခေါ်ကြသည်။ ။

သို့သော်လည်း ဧရာဝတီတိုင်း တစ်တိုင်းလုံးမှာ တော့ သစ်တောဧရိယာရှိနေသည် မဟုတ်ပေ။ တိုင်းဒေသကြီး၏ လေးပုံတစ်ပုံ အောက်ဘက်ဒေသများ ၌ သာ သစ်တောကြီးများ ရှိခဲ့ကြသည်။ ။

ပြောရလျှင်တော့ မော်လမြိုင်ကျွန်း၊ ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး) ဖျာပုံ၊ လပွတ္တာ အောက်ပိုင်း ဒေသများ ၌ သာ ဒီရေတော သစ်တောကြီးများ ရှိခဲ့ကြသည်။ ။

အထက်ပိုင်း ဒေသများမှာ တော့ လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို အဓိကထားပြီး လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းဒေသမှ မြစ်ဖျားခံ၍ စီးဆင်းလာသော မြစ်ကြီးမြစ်ငယ် အသွယ်သွယ်တို့ မှာ ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်သို့ ရောက်သောအခါ အဆုံးသတ်သွားကြလေသည်။ ။

တိုးမြစ်ဝ၊ သံဌိမြစ်ဝ၊ ဖျာပုံမြစ်ဝ၊ ဘိုကလေးမြစ်ဝ၊ ဧရာဝတီမြစ်ဝ၊ ပြင်စလူမြစ်ဝ၊ ပြန်မလော့မြစ်ဝ၊ ရွေးမြစ်ဝ၊ သက္ကယ်သောင်မြစ်ဝ၊ ပုသိမ်မြစ်ဝ အစရှိသည် တို့ မှာ ကပ္ပလီပင်လယ်သို့ စီးဝင်ကာ အဆုံးသတ်သွားကြသော်လည်း ၎င်းတို့ မြစ်ဝပေါင်း များ စွာတို့ ကတော့ ကျန်ခဲ့သည်။ ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပင်လယ်သို့ မြစ်ဝအများ ဆုံး စီးထွက်သောဒေသမှာ ဧရာဝတီတိုင်းပင် ရှိပေသည်။ ။

ထိုကဲ့သို့ မြစ်ဝပေါင်းများ စွာ စီးထွက်သော နေရာများမှာ လည်း ကျွန်းပေါင်းများ စွာကို ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ ။

အဓိကရ ကျွန်းကြီးများမှ စပြီး ကျွန်းငယ်ကလေးပေါင်း မြောက်များ

စွာတို့ ရှိခဲ့ကြသည်။ ။

မြိတ်ဒေသဘက်တွင် ပင်လယ်ပြင်၌ ကျွန်းစုကျွန်းငယ်ပေါင်းများစွာ ရှိကြသော်လည်း တကွဲတပြား သီးခြားရှိနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်၌ ရှိသော ကျွန်းများကတော့ ကြား၌ မြစ်ချောင်းများ သာ ခြားပြီး တဆက်တစပ်တည်းပင် ရှိနေကြသည်။ ။

ဒီရေတက်ရာ အရပ်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်းပေါ်လာလျှင် လမုပင်၊ ဗျူးပင်တို့ စတင်ပေါက် သည်။ ။

လမုတော ဗျူးတောကြီးများ ပေါက်ပြီးမှ ကနစိုသစ်ပင် အပါအဝင် အခြားသစ်ပင်များ ပေါက်လေ့ရှိသည်။ ။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဟု ခေါ်ကြခြင်းမှာ မြစ်ဝများ ရှိသော နေရာတို့ တွင် ကျွန်းများ ပေါ်လာသည် ကို အကြောင်းပြုပြီး ခေါ်ဝေါ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ် အရပ်ရှိ လူသိများ ပြီး ထင်ရှားသော အဓိကရ ကျွန်းကြီးများမှာ ဟိုင်းကြီးကျွန်း၊ ပြင်စလူကျွန်း၊ မိန်းမလှကျွန်း စသည် တို့ ဖြစ်သည်။ ။

ဗျူးပွေးကျွန်းမှာ သစ်တောတစ်ဝက်၊ လယ်မြေတစ်ဝက်ရှိပြီး သစ်တောချည်း သီးသန့်တော့ မဟုတ်ပေ။ ။

ရှေး၌ ရေးသားခဲ့သည့်အတိုင်း (၁၉၄၀)ခုနှစ် ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်က မြစ်ဝကျွန်းပေါ် သစ်တောကြီးများ ကောင်းစားစဉ်အခါက သစ်တောကို အမှီပြုပြီး စီးပွားရှာသူတို့ များ သည်။ ။ သစ်တောအလုပ်များ လုပ်ကိုင်စားသောက်သူတို့ အများ အပြား ရှိခဲ့ကြသည်။ ။

ဗြိတိသျှအစိုးရက သစ်တောကြီးများကို စိတ်ဝင်စားသော်လည်း အထက်ပိုင်း၊ အလယ်ပိုင်းမှ ကျွန်းသစ်ထွက်သော သစ်တောကြီးများကို

သာ စိတ်ဝင်စားပြီး ကနစိုသစ်သာ အကောင်းဆုံး ထွက်သော
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်ရှိ သစ်တောကြီးများကိုတော့ စိတ်မဝင်စားပေ။

ကနစိုသစ်များကိုလည်း မထုတ်ယူပေ။

သို့သော်လည်း ကနစိုသစ် ထုတ်ချင်သူများကိုတော့ လိုင်စင်ချပေးသ
ည် ။

သစ်မယူသော်လည်း လိုင်စင်ကြေးဖြင့် ငွေရအောင်ယူသည် ။ မြစ်ဝ
ကျွန်းပေါ်မှာ ရှိသော သစ်တောကြီးများကို ၎င်းတို့ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း
သတ်မှတ်ကြသည် ။

ထိုသစ်တောကြီးများကို အစိုးရပိုင် သစ်တောကြိုးဝိုင်းဟု
အမည်တပ်ကာ ကန့်သတ်ချက် ချသည် ။

ထိုသစ်တောများ ထဲမှ ကနစိုသစ်များ ထုတ်ယူလိုပါက ပွဲရုံပွဲစားများ
က ၎င်းတို့ ထံမှ လိုင်စင်ယူကြရသည် ။

လိုင်စင်မယူပဲနှင့် မည်သူမှ သစ်ထုတ်ယူခွင့်မရသော်လည်း သစ်
တောဥပဒေများ ဖြင့် ချုပ်ကိုင်တားဆီးထားသည် ။ လိုင်စင်မရှိပဲ ထုတ်
ယူခွင့်ရှိသော တောထွက်ပစ္စည်းအချို့မှာ ဖျာယက်သော သဘော့ပင်၊ အိ
မ်မိုးသော ဓနိပင်၊ ဓနုံးပင်၊ ကြိုးပြုလုပ်သော သမန်းလျှော်ပင်၊ သင်း
ပေါင်းပင်တို့ လောက်သာရှိပြီး အခြားသစ်များကို ထုတ်ယူပါက လိုင်စင်
ယူရသည် ။ လှေငယ်တစ်စင်းကို ငါးကျပ်၊ လှေကြီးတစ်စင်းကိုတစ်
ဆယ်၊ တုံကင်းတစ်စင်းဆိုလျှင် နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ် အထိ အခွန်ကောက်
ယူလေသည် ။

အချို့ပွဲရုံထောင်သူများကတော့ ပွဲရုံလိုင်စင်ကို တစ်နှစ်စာယူထားကြ
သည် ။ လိုင်စင်ရှိသော ပွဲရုံတစ်ရုံမှာ လုပ်သော အလုပ်သမားများ အတွက်

က် ကတော့ လိုင်စင်မလိုပေ။

သို့သော်လည်း တောထဲမှ ရလာသော ထင်းတုံး၊ ထင်းပေါက်ခြမ်းများကိုတော့ အခြားနေရာမှာ ရောင်းချခွင့်မရှိပေ။ လိုင်စင်မရှိပဲနှင့် သစ်တောကြိုးဝိုင်းထဲ ဝင်ခြင်း၊ သစ်များ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ရောင်းချခြင်းများကို သစ်ဆိုင်ရာတောအုပ်၊ တောခေါင်းများက တွေ့ပါက ဖမ်းဆီး ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ။

ထိုသို့ဖမ်းဆီးခံရပါက လူကိုသော်လည်းကောင်း၊ လှေနှင့် လက်နက်ကိရိယာများ ၊ လှေပေါ်တွင် ပါသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းတို့ ကို သိမ်းယူခွင့် ရှိလေသည်။ ။

ဗြိတိသျှ အစိုးရက အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်း သစ်တောကြီးများကို သာမကပဲ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်ရှိ သစ်တောကြီးများကိုပါ လက်ဝါးကြီးအုပ်ကာ ချုပ်ကိုင်ထားကြလေသည်။ ။ ၎င်းသစ်တောကြီးများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်အတွက် သစ်တောရုံးများကို ထားသည်။ ။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ် သစ်တောရုံးများကို ချုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ပုသိမ်မြို့၌ တိုင်းရုံးထားသည်။ ။

ဖျာပုံမြို့၌ ခရိုင်ရုံးထားသည်။ ။

အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဧရာဝတီတိုင်း၏ မြို့တော်မှာ ပုသိမ်မြို့ဖြစ်ပြီး ခရိုင်မြို့မှာ ဖျာပုံမြို့ ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ...

ထိုတိုင်းရုံး ခရိုင်ရုံးများ လက်အောက်တွင် မြို့နယ်ရုံးများ ထားသည်

။

မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ်နှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်များကို မော်လမြိုင်ကျွန်း သစ်တော ရုံးမှ သော် လည်းကောင်း၊ ဖျာပုံမြို့နယ်နှင့်သက်ဆိုင်

င်သော မြို့နယ်များကို ဖျာပုံသစ်တောရုံးမှ သော် လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး)မြို့နယ်နှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်များကိုသော် လည်းကောင်း၊ သစ်တောကြီးများကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး)မြို့ သစ်တော ဌာနမှ စီမံအုပ်ချုပ်မှုပြုလေသည်။ ။

ထိုအချိန်က ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး)မြို့အထိ ဒီရေတက်ပြီး ရေငန်အရပ်ဖြစ်သည်။ ။

သစ်တောကြီးများကလည်း ကျွန်းညိုကြီးနယ်နိမိတ်အထိ ရှိသည်။ ။ ကျွန်းညိုကြီးထိပ်တွင် ကိုင်းတောမြစ်ကြီးရှိပြီး မြောက်ဘက်တွင် လယ်မြေလုပ်ကိုင်သူများ ရှိကြပြီး တောင်ဘက် ကျွန်းညိုကြီးဘက်မှာ တော့ ကနစိုသစ်တောကြီးများ သာ ရှိသည်။ ။

ထိုသစ်တောကြီးများ အတွက် မြစ်ကမ်းနှင့်နီးသော နေရာများမှာ တော့ မုဆိုးအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသော ကရင်လူမျိုးများ နေသော ရွာငယ်ကလေးများ ရှိသည်။ ။

ဦးရှင်ကြီးနတ် သမိုင်းတွင် ပါဝင်သော ကျွန်းညိုကြီးမှာ ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး) မြို့အောက်ပိုင်းတွင် ရှိသော ထိုကျွန်းပင်ဖြစ်ပြီး ... ရှေးအခါက ‘သာလေယျတော’ ဟု အမည် ရှိလေသည်။ ။ ဦးရှင်ကြီးနတ်ဖြစ်သည့် မောင်ရှင်ကို ဖမ်းထားသော တစ်ပွဲစား နတ်ကရင် မုဆိုးကျော် ဘိုးထော်နှင့် သမီးနှစ်ယောက်တို့ ဖြစ်ကြသော မယ်ခနှင့် မယ်လှတို့ နေသော နေရာပင်ဖြစ်သည်။ ။

ဦးဘိုးထော်မှာ တစ်ပွဲစားနတ်ဟု သတ်မှတ်ကြသော်လည်း မယ်ခနှင့်မယ်လှ သမီး နှစ်ယောက်တို့ ကတော့ နတ်လား ဝေမာနိကပြိတ္တာလား ကွဲပြားခြင်းတော့ မရှိလှပေ။ ။

သို့သော်လည်း ဖန်ဆင်းနိုင်သည့် ကမ္မဇိဇ္ဇိတန်ခိုး ရှိသောကြောင့် ပရ

လောကသား ဆိုသော်ငြားလည်း ဝေမာနိက ပြိတ္တာအဆင့်လောက်တော့ ရှိကြပေမည်။

ကရင်မုဆိုးကျော် ဦးဘိုးထော်ကိုတော့ တစ်ပွဲစားနတ်အဖြစ် အားလုံးက အသိအမှတ်ပြုထား ကြသဖြင့် ဦးရှင်ကြီးနတ် တင်မြှောက်ပသလျှင် အောက်ပွဲတစ်ပွဲထည့်ကာ အစဉ်အလာမပျက် တင်မြှောက်ကြရလေသည် ။

ကျွန်းညိုကြီးနယ်နိမိတ်ဆုံးလျှင် ... ဖောင်ဝင်မြစ်သို့ ရောက်သည် ။ အရှေ့အနောက် စီးဆင်းနေသော ဖောင်ဝင်မြစ်ကြီးသည် ရှေးအခါကတော့ သစ်တောကြိုးဝိုင်းများ နှင့် လူတို့ နေသော နေရာများကို စည်းခြားထားသကဲ့သို့ ရှိနေသည် ။

ဖောင်ဝင်မြစ်ဟိုဘက် (တောင်ဘက်)မှာ တော့ သစ်တောကြိုးဝိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ဗြုန်းပွေးကျွန်း ရှိသည် ။

ဗြုန်းပွေးကျွန်း အရှေ့ဘက်မှ တော့ မိန်းမလှကျွန်းရှိသည် ။ ဗြုန်းပွေးကျွန်းနှင့် မိန်းမလှကျွန်း ကို ဗိုလ်ကလေး (ဘိုကလေး)မြစ်မှ ခြားထားသည် ။

အချို့စာရေးသူများက ဦးရှင်ကြီး နတ်ဘဝရောက်ခဲ့သော ကျွန်းညိုကြီးကိုပင် မိန်းမလှ ကျွန်းဟု ထင်သဖြင့် ရေးသားကြသည် ။ မဟုတ်ပေ ။

ကျွန်းညိုကြီးကသပ်သပ်။ မိန်းမလှကျွန်းက သပ်သပ်ဖြစ်သည် ။ (အမှတ်မမှားစေလို သောကြောင့် စေတနာဖြင့် ထည့်သွင်းရေးသားရခြင်း ဖြစ်သည်)။

အောက်ဘက်နယ်တွင် အဓိကရတောကြီးများ ရှိရာ မိန်းမလှကျွန်း

မှာ ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်လေ သည် ။

မိန်းမလှကျွန်းကို မြောက်ဘက်နှင့် အရှေ့တွင် ဖောင်ဝင်မြစ်ကြီးက ကာဆီးထားပြီး၊ အနောက်ဘက်တွင် ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး)မြစ်က ဖြုန်းပွေးကျွန်းနှင့် ပိုင်းခြားပေးထားသည် ။

ကျွန်းပေါ်တွင် ရှေးဟောင်း စေတီဖြစ်သော မျောက်တစ်ရာဘုရားရှိ သည် ။

ဘုရားပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျောက်ဖြစ်နေသော မျောက်ရုပ်များ ရှိ သည် ။

အကောင်အရေအတွက် (၁၀၀)ရှိသဖြင့် မျောက်တစ်ရာဟူသော အ မည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည် ။

အချို့ကလည်း မျောက်ရုပ်များမှာ (၉၉)ကောင်သာရှိသည် ဟု ပြော သည် ။

မိန်းမလှကျွန်းပေါ်၌ ရှိသည် ဆိုသော်လည်း ‘မျောက်တစ်ရာ’ဟု သောအမည်မှာ သူနည်းနှင့် သူ လူသိများ သောနေရာမျိုး ဖြစ်သည် ။

နောက်ပိုင်းမှာ တော့ လူနေသောနေရာနှင့် နီးသော ကျွန်းညိုကြီးက တောအဖြစ်မှ တဖြည်းဖြည်း လျော့ပါးလာသော်လည်း လူသူအရောက် အပေါက်နည်းသော ဖောင်ဝင်မြစ် ဟိုဘက်မှာ ရှိကြသည့် မိန်းမလှ ကျွန်း အပါအဝင် သစ်တောကြီးများကတော့ အဓိကရ သစ်တောကြီး များ အဖြစ် (၁၉၅၀)ပြည့် နောက်ပိုင်းကာလအထိ တည်ရှိခဲ့ကြသည် ။

ထိုအချိန်က သစ်တောများ အတွင်း ဝင်ရောက်အလုပ်လုပ်ကြသည့် တောတက်သမားတို့ မှာ အစိုးရမင်းများ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို လိုက်နာကြရသလို ... သစ်တောကြီးများ နှင့် ပတ်သ

က်သော သဘာဝစည်းကမ်းများ သတ်မှတ်ချက် (ကန့်သတ်ချက်)များကို လည်း မပြုလုပ် ရပေ။ အကယ်၍ ပြုလုပ်မိပါက ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုးနှင့်တွေ့ကာ အသက် သေဆုံးကြရသည် ။

ရှေးအခါက မြစ်ဝကျွန်းပေါ် သစ်တောများ ထဲတွင် တောကောင်ကြီးများက မြို့ရွာများ ၌ ခွေးကြောင်များ ပေါသလိုမျိုး ပေါများ သည် ။

တောထဲမှာ အမှားအယွင်း တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်မိပါက တောကောင်များက ချက်ချင်း ရောက်လာတတ်သည် ။

တောထဲမှာ ကျားပေါသလို မြစ်ထဲမှာ လည်း မိကျောင်းအလွန်ပေါသည် ။

မိကျောင်းကြီးများက မြစ်များ ထဲတွင် ရေစုန်ရေဆန် မျောနေကြသည် မှာ သစ်တုံးများ မြင်ရသကဲ့သို့ ရှိသည် ။

အမှားအယွင်းတစ်ခုခု ပြုလုပ်မိပါက မိကျောင်းက လှေခံဘေးသို့ ချက်ချင်းရောက်လာ တော့သည် ။

ထို့ထက်ပိုပြီး ကြောက်စရာကောင်းသော အနှောင့်အယှက်ကတော့ ပရလောကသားတို့ ၏ အနှောင့်အယှက်များ ပင် ဖြစ်ပေသည် ။ ရှေးအခန်းများ တွင် ပရလောကသားနှင့် ပတ်သက်သော ဆန်းကြယ်သော အကြောင်းအရာများကို ရွေးချယ်ဖော်ပြ ရေးသားပေးပါမည်။

အခန်း (၂)

သေမင်းထံမှ အကြွေးယူထားသူ

လွန်ခဲ့သောနှစ် (၁၈၀)အချိန်လောက်က ထိုမျှနက်ရှိုင်းလှသော
တောနက်ကြီးများ အတွင်းသို့ လူအချို့လာရောက် နေထိုင်ခဲ့ကြဖူးသည်
။

အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေထိုင်ကြသော ဒေသခံများ တော့ မဟုတ်
ပေ။ မြို့စားကြီး ဗညားဇေယျနှင့် နောက်လိုက်နောက်ပါတို့ ပင်
ဖြစ်သည် ။ မိန်းမလှကျွန်းပေါ်မှ မျောက်တစ်ရာ ဘုရားမှာ မြို့စားကြီးဗ
ညားဇေယျတည်ထားခဲ့သော ကောင်းမှုတော်ဖြစ်သည် ။

မူလစေတီတော်ဘွဲ့ အမည်ရှိဟန်တူသော်လည်း ...‘မျောက်တစ်ရာ
စေတီတော်’ဟူ၍ သာ လူသိများ ပါသည် ။

အထက်တွင် ‘အောင်စကြာ’၊ အလယ်မှာ ‘တောင်လက်ယာ’၊
အောက်တွင် ‘မျက်တစ်ရာ’ဆိုသော အမည်များ ဖြင့် မြို့စားကြီး ဗညား
ဇေယျ၏ ကောင်းမှုတော် စေတီတော် သုံးဆူရှိကြောင်း မှတ်တမ်းများ ၌
တွေ့ဖူးသည် ။

ရှေးနှစ်ပေါင်း နှစ်ရာခန့်က ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး)မြို့ပင် မ
ပေါ်ပေါက်သေးဘဲ ကျိုက်ပိ မြစ်ဝတွင် သာပေါင်းရွာကြီးသာ ရှိလေသည်

ဗိုလ်ကလေးမြို့က သက္ကရာဇ် (၁၁၁၉)ခု၊ ခရစ်(၁၇၅၇)ခုနှစ် နောက်ပိုင်း မြို့စားကြီး ဗညားဇေယျနှင့် နောက်လိုက်နောက်ပါများ ရောက်လာခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းမှ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြောင်း ဗိုလ်ကလေး ဦးကြွယ်ရေးသားသော ‘ဗိုလ်ကလေးမြို့သမိုင်း’စာအုပ်၌ တွေ့ရသည်။ ။

ယခု ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး)မြို့ တစ်ဖက်ကမ်း၌ ရှိသော သာပေါင်းရွာကြီးမှာ ဗိုလ်ကလေးမြို့ထက် အရင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ရွာဟောင်းတစ်ရွာဖြစ်ပေသည်။ ။

ဗိုလ်ကလေးမြို့ အောက်ပိုင်းမှာ ရှိသော အချို့ရွာများမှာ လည်း မြို့စားကြီးနှင့် အတူပါလာ သော နောက်လိုက်နောက်ပါများ တည်ထောင်ခဲ့သော ရွာများ ဖြစ်သည်။ ။

ကပ္ပနန်းရွာမှာ စစ်သားများ ထူထောင်သောရွာ၊ တဒုံကန်မှာ အင်္ဂုပေါ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ တည်သောရွာ၊ ပြင်ဒရယ်မှာ ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့ ပြောင်းရွှေ့တည်သောရွာ၊ အမာရွာမှာ အမတ်ကြီး တည်သောရွာ၊ ဧရာရွာမှ တပ်ကြပ်ကြီး တည်သောရွာဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိကြလေသည်။ ။

ယခု မြန်မာအမည်များကဲ့သို့ ဖြစ်နေသော ကပ္ပနန်းရွာ ကဒုံကန်၊ ဧရာ၊ ပြင်ဒရယ်၊ အမာရွာ စသော အမည်များမှာ မွန်ဘာသာဖြင့် မှ ညှိခေါ်ခဲ့သော အမည်များ ပင်ဖြစ်သည်။ ။

ပြင်ဒရယ်ဟူသော အမည်ကို အစွဲပြုပြီး ထိုနေရာတစ်ဝိုက်မှာ သစ်တောများကို ‘ပြင်ဒရယ် သစ်တောကြိုးဝိုင်း’ ဟု ပင်ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ။

နောက်ပိုင်းမှာ တော့ ပြင်ဒရယ်သစ်တောကြိုးဝိုင်း ဟူသောအမည်ကို အစိုးရသစ်တော မှတ်တမ်းများ ၌ပင် ရေးသွင်းဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ ။

‘ပြင်ဒရယ်’ဟူသောအမည်မှာ ရွာအမည်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

ပြင်ဒရယ်ရွာရှိသော နေရာမှာ ပင်လယ်ဝဉ်း ရှိသည်။ ။

ကဒုံကန်နှင့် မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းစီရှိပြီး အမာချောင်းဝ အောက်ပိုင်း နေရာလောက်မှာ ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ ။

ရှေးအခါက မြစ်မှာ ယခုလောက်မကျယ်သောကြောင့် နွေရာသီ ရေ နည်းသောအချိန်များ တစ်ဖက်ကမ်းနှင့် တစ်ဖက်ကမ်း လှည်းများ ဖြင့် သွားလာ၍ ရနိုင်ကြောင်း ရှေ့မီနောက်မီ ပုဂ္ဂိုလ်များ က ပြောကြားသည် ။

သက္ကရာဇ် (၁၁၁၉)ခု၊ (၁၇၅၇)ခုနှစ်တွင် ကျုံတုံးဟု ခေါ်သည့် မွန်မြို့ ကြီး ပျက်စီးခဲ့ရပြီး နောက် အောက်ဘက်အရပ်ဒေသသို့ လောင်းလှေ ကြီး တစ်စင်းဖြင့် နောက်လိုက်နောက်ပါ အခြွေအရံများ ဖြင့် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင် လာခဲ့သော မွန်မြို့စားကြီး ဗညားဇေယျနှင့် နောက်လိုက် နောက်ပါတို့ မူလအခြေစိုက် နေထိုင်ခဲ့သော နေရာမှာ ယခု နေသူရိန်ကုန်းတန်းရှိသော နေရာပင် ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ ။

နေသူရိန်ကုန်းတန်း တည်ရှိသောနေရာမှာ မိန်းမလှကျွန်း တစ်ဖက် ကမ်းဖြစ်သည်။ ။

ဟိုနေရာတစ်ဝိုက်တွင် ရှေးလူတို့ အခြေချနေထိုင်ခဲ့သော အထောက် အထား လက္ခဏာတို့ ကို တွေ့ရသည်။ ။

၎င်းတို့ စီးသွားသော လောင်းလှေကြီးအပြင် ရှေးခေတ်အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတို့ ကို တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ။

မြို့စားကြီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ တော့ နောက်လိုက် နောက်ပါတို့ သည် တစ်နေရာတည်းမှာ စုမနေတော့ဘဲ သင့်တော်သော

နေရာများကို ရွှေ့ပြောင်းနေကြရင်းမှ ပင်လယ်နှင့်နီးသော နေရာများမှ မွန်တို့ နေထိုင်သော ရွာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

ဧရာရွာအပြင် ဧရာရွာနှင့်နီးသော နေရာများမှာ လည်း ၎င်းတို့ နေထိုင်ခဲ့သော ရွာဟောင်းအချို့ ရှိသည်။ ။ မရမ်းချောင်းနှင့် တောက်တာ ကုန်းဒေသတို့ တွင် မွန်လူမျိုးတို့ တည်ဆောက်ခဲ့သော စေတီတော်များ ကျောင်းအိုကြီးများကို တွေ့နိုင်သေးသည်။ ။

မရမ်းချောင်း ဖျားပိုင်း၌ ရှိသော စေတီတော်ကြီး တစ်ဆူမှာ အပြီးမ သတ်ခဲ့သော အခြေအနေ မျိုးဖြင့် ယခုထက်တိုင် တွေ့နိုင်ပေသည်။ ။

(၁၉၉၄-၉၅)ခုနှစ် ဝန်းကျင်လောက်က ကျွန်တော်ရောက်သွားခဲ့စဉ် က ထူးဆန်းသော အတွေ့အကြုံများ ရရှိခဲ့လေသည်။ ။ ("ရှေးမွန်မြို့ ဟောင်းတစ်နေရာ"ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပါရမီ မဂ္ဂဇင်း၌ အခန်းဆက် ဆောင်းပါးရေးသား ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ။ ထိုနေရာမှ ရရှိခဲ့သော ရှေး ဟောင်း ပစ္စည်းအချို့ကိုလည်း ရှေးဟောင်း သုတေသနဌာနသို့ သွား ရောက်အပ်နှံခဲ့ပေသည်။)

နေသူရိန်ဘက်မှ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကြသူများ သည် ပင်လယ်ကမ်းခြေနှင့် နီးသည် ထက် နီးအောင်သွားခဲ့ကြပြီး၊ ပြေးစရာမြေ မရှိတော့မှ ထိုဒေသ တစ်ဝိုက်တွင် ရှိသော တောများ ထဲမှာ ကိုယ့်အစုနှင့်ကိုယ် ရွာတည် ထောင်နေခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ။

ထိုအချိန်က ပြင်ဒရယ်ရွာမှာ ပင်လယ်နှင့်နီးသော နေရာများ တွင် တည်ထောင်ခဲ့သော ရွာများ ထဲမှာ အကြီးမား ... "ရွာကြီးတော့မြို့ဖြစ်" ဆိုသော စကားအတိုင်း ပြင်ဒရယ်ရွာကြီးမှာ လာရောက်နေထိုင်သူ များ သဖြင့် မြို့ငယ်တမျှ စည်ကားခဲ့သည် ဟု အဆိုရှိသည်။ ။

နောက်တော့ ပင်လယ်ဘက်မှ တက်လာသော လှိုင်းလုံးကြီးများက

ပြင်ဒရယ်ရွာကြီး တစ်ရာလုံးကို ဖုံးအုပ်ပြီး ပင်လယ်ထဲသို့ တစ်ပါတည်း ဆွဲယူ သွားခဲ့ပေသည်။ ။

(ယခုကာလကြုံတွေ့ရသော နာဂစ်မုန်တိုင်း ဆူနာမီရေလှိုင်းကြီးမျိုး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။) နေ့မြင်ညပျောက် ဆိုသကဲ့သို့ ယခင်ရက်များက ကြက်ပျံမကျ စည်ကားခဲ့သော ရွာကြီးမှာ ... မုန်တိုင်းစဲပြီး ဒီရေ လှိုင်းကြီးများ ပြန်ဆင်းသွားသောအခါ သောင်ပြင်ပေါ်မှာ အစအနမျှပင် မကျန်ခဲ့တော့ပေ။

ကဒုံကနီဘက်ကမ်း၌ နေထိုင်ကြသူတို့ မှာ လည်း တအံ့တဩဖြစ် ကြရုံမှ လွဲပြီး ဘာမှ မတတ်နိုင် ကြတော့ဘဲ ရှိလေသည်။ ။ ပြင်ဒရယ် သောင်ဘက်မှာ ရွာကြီးတစ်ရွာလုံး ကွယ်ပျောက်သွားခဲ့ သော်လည်း ... နောက်ပိုင်းမှာ တော့ ထူးခြားမှုများ ကြုံတွေ့ရသည်။ ။

ညအချိန်ရောက်လာလျှင် ရွာဟောင်းကြီးရှိသော နေရာဘက်မှ မီး ရောင်များ မြင်တွေ့ရခြင်း၊ ဆူဆူညံည အသံများကို ကြားကြရသည်။ ။

ဆောင်းရာသီနှင့် နွေရာသီတို့ တွင် အထက်ပိုင်း အရပ်ဒေသများ ၌ နေကြသူများ သည် လှေများ ဖြင့် အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ပင်လယ်ဝ အရပ်ဒေသ များ သို့ မျှင်ထိုးဆင်းလာကြသည်။ ။

မျှင်ဆိုသည် မှာ မျှင်ငါးပိပြုလုပ်သော ပုစွန်သေးများ ပင်ဖြစ်သည်။ ။

ကမ်းခြေနှင့် မနီးမဝေးတွင် ဝါးဖောင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရင်တွန်းပိုက်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း ဖမ်းဆီးယူကြသည်။ ။

အထက်ပိုင်းဒေသများမှာ လှေငယ်များ ဖြင့် အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ဆင်းလာကြ ရာ စုမိသောအခါ လှေအစင်းပေါင်း (၉၀-၁၀၀)အထိ များ ပြားလေသည်။

ပင်လယ်ဝရောက်တော့မှ ကိုယ့်အစုနှင့် ကိုယ်နေရာခွဲပြီး စတည်းချ ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ။

အချို့က ဧရာဘက်မှ ရှိသော သောင်များ သို့ သွားရောက်ကြသည်။ ။ အချို့က ကဒုံဘက်မှာ ရှိသော သောင်တန်းများမှာ နေကြသည်။ ။

အချို့ကတော့ အမာဘက်မှ သောင်များ ၌ နေရာယူပြီး မျှင်ထိုးကြသ ည်။ ။

သူတို့ သည် စခန်းချသော နေရာရောက်ပါက လှေထဲမှာ မနေတော့ ဘဲ ကမ်းပေါ်မှာ တက်ပြီး နေကြသည်။ ။ တော်ထဲမှ သစ်သားနှင့် ဓနိများ ကို အသုံးပြုသော ယာယီတဲများ ထိုးပြီး နေကြခြင်းဖြစ် သည်။ ။

(၁၉၁၂)ခုနှစ် ဝန်းကျင်လောက်က အောက်ပိုင်းဒေသများမှာ နေထိုင် သူဦးရေ မများ လှ သေးပေ။ ။ ထိုအချိန်က ဗိုလ်ကလေးမြို့(ဘို ကလေး)မြို့ပေါ်၌ပင် အိမ်ခြေပေါင်း (၅၀၀)ခန့် ရှိပြီး နေထိုင်သူ လူဦးရေ (၃၂၇၉)ဦးသာ ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းများ ၌ တွေ့ရသည်။ ။

သို့ကြောင့် ပင်လယ်ပိုင်းဒေသများ ဖြစ်ကြသော ကဒုံ၊ ဧရာ၊ အမာ စ သောရွာများမှာ နေထိုင်သူလူဦးရေမှာ ရာဂဏာန်းသာရှိပေသည်။ ။

အထက်ပိုင်းမှာ မျှင်ပုစွန်ထိုးရန် ဆင်းလာသော လှေအုပ်စုတို့ မှာ ပ င်လယ်ဝသို့ ရောက်သော အခါ သင့်တော်ရာနေရာများ သို့ လူစုခွဲပြီး လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ။

ဆောင်းရာသီနှင့် နွေရာသီတစ်ရာသီလုံး မျှင်ပုစွန်ဖမ်းသောအလုပ် လုပ်ကြပြီး မိုးဦးကျရာသီ ရောက်လာတော့ ရသမျှ ပစ္စည်းတို့ ကို ထုပ်ပိုး ယူငင်ပြီး မိမိတို့ အရပ်ဒေသသို့ ပြန်သွားကြသည်။ ။

မိုးရာသီကုန်ပြီး သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလ ရောက် လာပြီး

လေမိုးကင်းသွားပါက လှေများ ဖြင့် အုပ်စုခွဲကာ ပင်လယ်ဝဘက်သို့ ဆင်းလာကြပြန်သည်။ ။

ဤသို့ဖြင့် ငါးဖမ်းသူတို့ ဘဝများမှာ တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် သံသရာလည်နေကြ လေတော့သည်။ ။

နေရာဒေသ အသီးသီးမှ ဆင်းလာကြရာ ပင်လယ်ပိုင်းဒေသသို့ ရောက်သောအခါ လှေအစင်း ပေါင်း (၉၀-၁၀၀)ထက်မနည်း ရှိကြသည်။ ။

ထိုအခါ တစ်နေရာတည်းမှာ စုနေပါက အကျိုးမရှိသောကြောင့် နေရာခွဲပြီး လုပ်ကိုင် ကြသည်။ ။ အချို့က ဧရာ၊ အချို့က ကဒုံ၊ အချို့က အမာဘက်မှ သောင်တန်းများ တွင် စခန်းချ ကြသည်။ ။

အများအားဖြင့်တော့ ... သောင်တန်းရှိသောနေရာ၊ သောင်တန်းနှင့် နီးသော နေရာများ ၌ စခန်းချသည် က များ လေသည်။ ။

လွန်ခဲ့သော နှစ်များကတော့ အချို့ဓာတ်မသိသူများက အမာချောင်း ဝဉ္စ ရှိသော သောင်တန်း များ ပေါ်မှာ စခန်းချ နေထိုင်ကြသည်။ ။

အမာရွာက ချောင်းတွင်းပိုင်း၌ ရှိသောကြောင့် ချောင်းဝဘက်မှာ တော့ သောင်တန်းများ နှင့် သစ်တောများ သာရှိသည်။ ။ ထိုကဲ့သို့မသိဘဲ လာရောက် စခန်းချကြသူများမှာ ကြာရှည်မနေနိုင်ကြပဲ ... ထိုနေရာ ရောက်ပြီး တစ်ရက်နှစ်ရက်ကြာသည် နှင့် ပြောင်းပြေးကြရသည်။ ။

အခြားကြောင့်တော့ မဟုတ်ပေ။

ပရလောကသားများ ခြောက်လှန့်မှုများကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။

ညအချိန်ရောက်လာသည် နှင့် လူမရှိသော တောရှိရာဘက်မှ ဆူဆူ ညံ့ညံ့နှင့် လူသံသူသံ ကြားရခြင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ ... သောင်ပြင်ပေါ်မှာ မီး ရောင်များ လင်းထိန်နေသည် ကို မြင်တွေ့ရခြင်း၊ ထိုထက်ပိုဆိုးသည်

က ထိုနေရာ၌ ဆက်မနေနိုင်အောင် ပရလောကသားများက လာရောက်
ခြောက်လှန့်ကြခြင်း တို့ ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ။

ထိုသို့လာရောက် ခြောက်လှန့်သောအခါ ... အချို့ကတော့ မနေဝံ့ကြ
သဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းပြီး ကြသည်။ ။ အချို့လည်း ခေါင်းမာသဖြင့် ဆက်
နေသည် မျိုးလည်း ရှိသည်။ ။ ထိုသို့ဆက်နေလျှင်တော့ အသက်
အန္တရာယ်ဘေးနှင့် တွေ့ကာ သေကြရသည်။ ။

တစ်ခါက သိန်းရွှေဆိုသော လူတစ်ယောက် ကြုံတွေ့ရသော အဖြစ်
အပျက်တစ်ခုကို ဖော်ပြပါမည်။

သိန်းရွှေတို့ က ကိုင်းတောရွာဘက်မှ ဖြစ်သည်။ ။

ကိုင်းတော ရွာမှာ ဗိုလ်ကလေး(ဘိုကလေး)မြို့အောက်ဘက်တွင် ရှိ
ပြီး လူမိုက်ပေါသော နေရာမျိုးဖြစ်သည်။ ။

သိန်းရွှေက အသက်(၃၀)ကျော်သာ ရှိသေးပြီး အရက်ကို မပြတ်
သောက်လျက် ပေပေ တေတေ နေတတ်သူဖြစ်သည်။ ။ သူသည် ရွာမှာ
နေစဉ်က ကျပန်းအလုပ် လုပ်စားသူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ။

တစ်နေ့တော့ အရက်သောက်ရင်းနှင့် ထွန်းဖေဆိုသူနှင့်တွေ့သည်။ ။

"မင်း ဒီမှာ အလုပ်မကောင်းရင် ငါတို့ နဲ့ အောက်ဘက်မှာ မျှင်ထိုးလို
က်ခဲ့ပါလား"

"ငါ့မှာ လှေနဲ့ ပိုက်မှ မရှိတာ"

"မင်း လုပ်မယ်ဆိုရင် လှေနဲ့ ပိုက်ကို ကြွေးနဲ့ ရအောင် ငါပြောပေး
မယ်"

"ဒီလိုရရင်တော့ လိုက်ခဲ့မယ်"

ဟု ပြောသဖြင့် ... ထွန်းဖေက တာဝန်ခံပြီး ပြောပေးရာ လှေတစ်စင်းနှင့် ပိုက်ဟောင်းတစ်စုံ ရလေသည်။ သို့ကြောင့် ထွန်းဖေတို့ နှင့်အတူ ပင်လယ်ဘက်သို့ လိုက် လာလေသည်။

သိန်းရွှေနေသော ကိုင်းတောမှာ ကျွန်းညိုကြီးနှင့် နီးသောကြောင့် ... တောနှင့်ပတ်သက် သော အကြောင်းအချို့ကိုတော့ သူသိသည်။

ပင်လယ်ပိုင်းကိုတော့ မရောက်ဖူးသေးသောကြောင့် ကောင်းစွာမသိသေးပေ။

ထွန်းဖေတို့ ပါလာသောအဖွဲ့က အမာဘက်ကမ်းမှာ ရှိသော တောစပ်တစ်နေရာ၌ စခန်းချရန် ဖြစ်သည်။ ယာယီတဲများ ဆောက်ပြီး တော့မှ အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ရောက် လာပြီး လာပြောသည်။

"ဒီနေရာက ငါတို့ နေတဲ့ နေရာနဲ့ သိပ်နီးနေတယ်၊ တခြားနေရာဘက် ရွှေ့ပေးကြရင်တော့ ... သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက် အဆင်ပြေနိုင်တယ်"

အဘိုးကြီးက အသက်အရွယ်ကြီးနေပြီက တစ်ကြောင်း၊ တစ်ယောက်တည်း လာပြောနေခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် သိန်းရွှေက ဘဝင်မကျပေ။

"ဒီမှာ တဲတွေတောင် ဆောက်ပြီးနေပြီ တဲမဆောက်ခင်က လာပြောရင်တော့လည်း တစ်မျိုးပေါ့"

"မလွဲသာလို့ ပါ"

အဘိုးကြီးကတော့ အေးအေးဆေးဆေးပင် ပြန်ပြောလေသည်။ ထိုအခါ လူမိုက်သွေး ပါသည် က တစ်ကြောင်း၊ အရက်ကလည်း ထွေနေသည် က တစ်ကြောင်းကြောင့် မျက်နှာထား ခပ်တင်းတင်းနှင့် ပြန်ပြောလေသည်။

"ခင်ဗျားက ဘယ်သူလဲ"

"ဒီနေရာနဲ့ သက်ဆိုင်သူပါပဲ"

"ခင်ဗျားတို့ ရွာက ဘယ်မှာ လဲ"

တောင်တန်းများ ရှိရာဘက်မှ တောစပ်တစ်နေရာသို့ လက်ညှိုးထိုး ပြသည် ။

သိန်းရွှေတို့ တစ်တွေက အဘိုးကြီးလက်ညှိုးထိုးပြသော နေရာဘက် သို့ လှမ်းကြည့်တော့ လည်း တဲတစ်လုံးမှ မမြင်ရပေ။ လူမပြောနဲ့ ခွေး တစ်ကောင် ကြောင်တစ်မီးမှ ပင် မတွေ့ရပေ။

"ဒီနေရာက ခင်ဗျားပိုင်တဲ့ နေရာလည်း မဟုတ်ဘူး ... ဘယ်သူမဆို နေခွင့်ရတာပဲ၊ ကျုပ်တို့ လည်း တဲတွေဆောက်ပြီးပြီဆို တော့ ဒီနေရာမှာ ပဲ နေကြရမှာ ပဲ"

"ငါကတော့ ဝတ္တရားရှိတဲ့ အတိုင်း လာပြောတာပဲ၊ နေတာ မနေတာကတော့ မင်းတို့ အပိုင်း ပေါ့၊ နောက်ပိုင်း တစ်ခုခု ဖြစ်လာ တော့လည်း ကိုယ့်ထိုက်နဲ့ ကိုယ်ကံပေါ့"

ဟု ပြောပြီး ပြန်ထွက်သွားလေသည် ။

သိန်းရွှေတို့ လည်း ထိုနေရာမှာ ပင် ဆက်နေကြကာ မိမိတို့ အလုပ်များ ဆက်လုပ်ကြလေသည် ။

နောက်ပိုင်းတော့ အနှောင့်အယှက်များ မတွေ့ရသဖြင့် မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ရှိနေကြသည် ။

တစ်ရက်မှာ တော့ နံနက်စောစောအချိန်တွင် သူတို့ နေသော တဲစု များ ရှိရာသို့ ဈေးသည် နှစ်ယောက် ရောက် လာလေသည် ။

တစ်ယောက်က ယောက်ျား၊ တစ်ယောက်က မိန်းမဖြစ်ပြီး နှစ်ယောက်စလုံး အသက်(၃၀) ပတ်ဝန်းကျင်ခန့်သာ ရှိသေးသည်။ ယောက်ျားက တောင်းတစ်လုံး၊ မိန်းမက တောင်းတစ်လုံးရွက်သူ ကရွက်၊ ထမ်းသူကထမ်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

နှစ်ယောက်စလုံး ကိုယ်ပေါ်၌ လည်း သွေးစများ စွန်းပနေလေသည်။

"တောဝက်သား ကောင်းကောင်း ပါတယ်၊ ဝယ်ကြဦးမလား"

တဲများ ရှိသော နေရာရောက်တော့ မိန်းမဖြစ်သူက အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် အော်သည်။

"တောဝက်သား ဆိုပါလား"

တဲထဲမှာ ရှိနေကြသူများ စိတ်ဝင်စားသွားကြသည်။

အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ...

ထိုနေရာရောက်မှ အသား၊ ငါးမစားရသည် မှာ ရက်အတော်ကြာပြီ ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ...

"တောဝက်သား ကောင်းကောင်း ပါတယ်"

"တောဝက်သားသည် လာပါဦးဖို့"

သိန်းရွှေက လှမ်းခေါ်သဖြင့် ဈေးရောင်းသူနှစ်ယောက်က တဲရှေ့သို့ ရောက်လာကြကာ တောင်းများကို အောက်သို့ချသည်။ သိန်းရွှေခေါ်သံကြားသောကြောင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိနေကြသူများကပါ လာရောက်ကြည့်ကြသည်။

တောင်းနှစ်လုံးထဲမှာ တော့ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ခုတ်ထည့်ထား

သော တောဝက်သား တွဲများ ရှိနေသည် ။ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ဖြစ်သောကြောင့် သွေးသံရဲ့နံ့နှင့်ပင် ရှိနေသေးသည် ။

"တောဝက်က ဘယ်ကရတာလဲ"

"တောထဲမှာ ကိုင်းထောင်လို့ ရတာပါ။ အခု မနက်မှ ဖျက်ယူလာတာ"

ဟု ယောက်ျားကပြောသည် ။

"ဘယ်လိုရောင်းသလဲ"

"တစ်ပိဿာ တစ်တွဲကို ငါးမူးပါ"

"ငါးမူးကတော့ ဈေးမများ ပါဘူး ဒါပေမဲ့ ငါတို့ မှာ ပိုက်ဆံမပါကြဘူး"

"ရှိတဲ့ ငွေနဲ့ ဝယ်ပါ။ ကျန်တာတော့ ကြွေးမှတ်ထားခဲ့ပါမယ်။ ဘယ်ရက် လာတောင်းရမလဲဆို တာသာပြောပါ"

"နောက်သုံးရက်လောက်ဆိုရင် လာယူပါ"

"ကောင်းပါပြီ လိုချင်သလောက်သာ ယူကြပါ"

ဟု ဈေးရောင်းသူက သဘောကောင်းစွာဖြင့် ပြောသဖြင့် ရှိသမျှ ဝက်သားတွဲများကို တစ်ယောက်တစ်တွဲစီ ယူကြလေရာ တက်တက်ပြောင် သွားတော့သည် ။

ကြွေးနှင့်သာရလျှင် ဆင်သက်စေ့ဝယ်မည့်သူများ ၊ အခု စားရဖို့ က အရေးကြီးသည် ။

ကြွေးရလျှင်ပြီးရော သဘောဖြင့် ယူကြခြင်းဖြစ်သည် ။ ထိုနေ့ မနက်ပိုင်းကတော့ ဝက်သားဟင်းကို အိမ်တိုင်းစေ့ချက်ကြလေရာ တစ်ရွာလုံး

ဟင်းနံ့မှာ မွေးနေလေတော့သည်။ ။

သို့သော်လည်း တောဝက်သားဟင်း စားသောက်ပြီးသည် နှင့် စားသူ အားလုံး ဗိုက်နာကြ လေတော့သည်။ ။

"အောင်မယ်လေး ဗိုက်နာလိုက်တာ"

"ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ၊ ဝက်သားဟင်း စားပြီးကတည်းက တောထဲက ပြန်မထနိုင်အောင်ပါပဲ"

"ဒီနေရာတွေက ဝက်သားစားတာ မကြိုက်လို့ များ ဒီလိုဖြစ်တာ လား"

"ငါတို့ က တကူးတကယူ လာပြီး ချက်တာမှ မဟုတ်တာ သူတို့ လာ ရောင်းလို့ ချက်စားတာပဲ၊ နောက်ပြီး မြို့ကဝက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး"

တချို့ကတော့ ဆင်ခြေပေးသည်။ ။

"နတ်မကြိုက်တာတော့ မဟုတ်ဘူး ... ရေပြောင်းမြေပြောင်းဆို တော့ ဓာတ်မတည့်တာပဲ ဖြစ်မှာ ပါ"

ဟု ပြောနေကြစဉ်မှာ ဗိုက်ထဲမှ မခံမရပ်နိုင်အောင် နာကြသဖြင့် တောထဲသို့ဝင်၍ ဝမ်းသွားကြရလေသည်။ ။ ထိုသို့ ဝမ်းသွားနေ သော်လည်း ၎င်းတို့ မှာ ဆေးမပါပေ၊ ဆေးဆရာမပါပေ။

သို့ကြောင့် ... ရောက်စ သိပ်မကြာခင်မှာ ပင် လူအသေအပျောက် ဖြစ်လေတော့သည်။ ။

၎င်းတို့ အဖြစ်က သေမင်းထံမှ အကြွေးယူသလိုမျိုး ဖြစ်နေပေတော့ သည်။ ။
